

מסכת פרוהבישן

מן
תלמוד בבלי

עם פירוש הקונדס ותופסת חדשות

מאת המפורסם רעון גרשון קיש

חזקת'הוונט לאינטרנט א.ח.ד
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ז

REV. GERSON KISS
70 So. 3rd Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 7818

Copyright, 1929

by

Rev. Gerson Kiss

לשחוק אמרתי מהולל (קהלת ב') א"ת מהולל אלא מהולל (בשורק)

ותגער בשמן לבל יבקרני :

המסכת הזאת היא בלה צחות ומילי דבדיחותא. ואין מורין על ידה.
לא להמית דברים כלפי מלכותא דרקי"ה ולא כלפי מלכותא דארעא. כי
דינא דמלכותא דינא. גם לא לרדוף אחר הכבוד והגדולה, אך למצוא על ידה
מעט טרף לנפשי לעת זקנתי כל עוד נשמה באפי. מוכן מזה שאל יעז
איש להדפיס את המסכת בלי רשיוני הן בשם זה והן בשם אחר כי יש דין
בישראל וגם במדינה. והוא רחום יכפר עון :

המחבר

רעז. גרשון קיש

בעל מנוח ס"ת ונביאים.

הכל שותין. גמירא נפריה פלוגתיהו: ומי יטלטלן יוסקין תיחא לעבר דעניה פרוהבישן. י צ ט ת. לרעות הנרות. שריז הנרות דלא גרע וטלטלן יוסל נטנת ירבות לרבות. ו"ל דגמירא חזיריקה לזון בקלון גמירא שריזן יחירו ליה היראה שעה: אביא. רופא יונט יוסקא הרופא ח יחזיטלם על סגי רפילית ול"כ לית ליה יוסקא תדיר: והמנגנות. לית ספרים דגרסי והיחזירוס. לכל תנא דזון רנותא לשמעין דלף נחלות שותית: וק"ל:

שותין ושתיתן כשרה. אחד אנשים ואחד נשים ועבדים ושפחות. ר' שתיין אומר אף חרש שומה וקמן: גמ' תנא היבא קאי דקתני הכל שותין וכו' פשיטא. אמר רב גרגרן תנא בארצות הברית בעדנא גזרתא דפרוהבישן קאי. וסלקא דעתך אמינא דינא דמלכותא דינא. קא משמע

לן בי אמרינן דינא דמלכותא דינא היבא חשדא אבל היבא דאיכא חשדא לא אמרינן. והתניא הכל שותין. נשיא ושיטור. ראש העיר ומנעין פתחי ביבין. אסיא ועגלון. רב ורדוקל. הרבי והגבאי. החון והמנגנות. הגלח והשופט. השמש וכל הקהל. ומי איתא נשיא שתיין. אין. כדכר יינא דאמר רב יינא כח לי הני כותבי עתין שבעדנא דפסקא מלכות וילסין הוציא מכיתא חזירא תשע עגלות טענין ליקר וכל מיני משקין חריפין. ומי מטלטלן משקין ממקום למקום. אמר רב להאי שאני מר וילסין דגברא רבה הוה

יחזיק נרגש בשתיין, אבל לאחר שתייתו בפוריא. פי' נקינדס תרתי משמע.
נרגש טיבא: בפירא, תרתי וישמע: ואל"ת הו' לזו חזרה ארעה לשתות נוסה.
וירחיין עליהם תבויס.
דמיא דאנרס ויעקב
בנא על שפתיסין וילדי
נניס וגניא ואלף שאנרס
ויעקב בנא על שפתיסין
נרען נשתיסין דהאין
עקרת אבל תנא דין לא
פליג, ואפשר שתנא דין
דק וילאס שלא היתה
עקרה ואעפ"כ נתנה
שפחה ליעקב:
ויה

ויעקב ויקר, אורה זו יין שרף שכל המורידו לתוכו
יאיירו עיניה. שמחה זו היין דאין שמחה אלא ביין שני' ויין ישמח לבב אנוש.
ששון דמיא דשמחה דכתיבי גבי הדדי. ויקר כדאמרן: גופא הכל שותין
נשיא ושימר וכו'. ומי איכא נשיא שתיין. איך בקבוקאי אין דכתיב אשר
נשיא ויחטא. מתקף ליה רב סבאן ממאי דההיא יחטא קאי על שתיה. אלא
אמר לך רב בקבוקאי אתיא גזרה שיה כתיב הכא אשר נשיא יחטא בשגגה
וכתיב התם גם אלה ביין שגג. שגגה שגגה לגזרה שוה. אלא מעתה כל
הקהל נמי דכתיב ואם כל עדת ישראל ישגו. אין הכי נמי: ועבדים ושפחות:
למה ליה למתני עבדים ולמה ליה למתני שפחות. צריכא. דאי תנא עבדים
הוה אמינא עבדים אין דמרי נפש נינהו. דכתיב תנו שכר לאובד ויין למרי
נפש אל תקרי לאובד אלא לעבד. אבל שפחות דלאו מרי נפש הן ווימנין
דמריהן מהבבין אותן יותר מנשיתיהן. נישקים אותן ומרחמין עלייהו אימא
לא. צריכא. ואי תנא שפחות הוה אמינא שפחות אין. הואיל דמריהן
מהבבין אותן וא"כ דמיא הנשיא הן. אבל עבדים שאינן הביבין על מריהן
אימא לא צריכא: רב שתיין אימר אף חדש שיטה וקמן: במאי קמפלגי
תנא

ויה ורגלי ישה בותיה דכתיב יאסבל עניס ואשכול עניס יפ' נקינדס וסתם
וסתם עניס לין. ויסקר את האשה. עניס לין תיחא. וינה ליה הו' אפער
בשרתו האשכול לאכילה.
וה"ל דדיוק ונדכתי
ויסאחי וישמע לין דלי
לא הו' אכלא בדרך:
גביע ליה ליה. ואל"ת
הו' בניין לא גנג ולי
יע. שהנניע מילא
בדיוחיה. י"ב לומר
כיון ששמו הנניע
באונחתי יוכח ונה
דקנן שותה. דלס לא כן
ליך יכלו להשלו: קמן
שותה. ואל"ת ליחא לא
הניא רחיה וואהשורש
דכתיב עבה ושתה וכו'
ליוקמן ועד גדול. וי"ל
דלין ונחין רחיה יין
הסוטה וק"ל:

תנא קמא סבר כתיב וישב
העם לאכל ושתה. העם ולא
חדש שוטה וקמן. ורב שתיין
סבר חדש אתיא ממרגלי
יהושע דכתיב שנים אנשים
מרגלים חדש. ובמרגלי משה
כתיב ואשכול ענבים וישאיהו
וכו' מרגלים מרגלים לגזרה
שוה מה מרגלי משה שותים
אף מרגלי חדש שותים. שוטה דכתיב והשקה את
האשה המים המרים. קמן דכתיב אם קמן אתה
בעיניך ראש שבטי ישראל נתתיך. קמן דומיא
לראש וראש שותה כדאמרן. ואי בעית אימא
מהכא ויחפש בגדול החל ובקמן כלה וימצא
הנביע. אלמא קמן שותה דאי לא תימא הכי גביע למה ליה: איכא דמתני

לה הכי. כתיב ואם כל עדת ישראל ישגו. ת"ק סבר עדת ישראל ולא חדש
שיטה וקמן ור' שתיין סבר עדת ישראל אף חדש שיטה וקמן במשמע: אמר
מר וישב העם לאכל ושתה ויקומו לצחק. אמר רב ברזא וישב העם לאכל
כלל ושתה פרט ויקומו לצחק חזר וכלל. כלל ופרט וכלל אין בכלל אלא מה
שנפרט מה הפרט מפורש שתיה אף כל אכילה וצחוקה שתיה. דריש רב
צחקן ויקומו לצחק. לצחק בקיבוא. נאמר כאן ויקומו לצחק ונאמר לחלן והנה
יצחק מצחק צחק לגזרה שוה. מתקף ליה רב שחקן מלן דיצחק
מצחק בקיבוא הוה. אלא אמר לך רב צחקן כתיב והנה יצחק מצחק את
רבקה אשתו והנה בנימטריא הכי הוה. דריש רב ויפן מאי דכתיב והורידו
לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולם בטנים ושקדים. בולן מיני משקין
הן

דילכא טפסא. לחבורא מלך טפס הוה : ואין טיב חלל יין. ואלע"י דקיינא לן לין
 וולכא הכינות. כליות. וסתה גלג טיב יינך. טיב חלל תורה. מלכאור כי לקח טיב נתיב
 כליות חזירה : נחית. הן. צרי זה יין שרף כדתנן
 דרגא. אלע"י דנכת. הצרי אינו אלא שרף. דבש
 נכ"ף וסתם נחית חלל. זה היין שנאמר אבול בני
 טיב דשום הן צינעא. דבש כי טוב. ואין טוב אלא
 לא דק : הכל שותים. יין שנאמר כטוב לב המלך
 ונתניתין לעיל : נהנה. ביון. ואומר ושתה בלב טוב
 חס. ועוף. ודגים. יינך. ואומר וטוב לב משתה
 פליגתייהו ופרש גמול : תמיד. מאי ואומר. וכי תימא
 היך

הני מילי במלכא טפשאא אבל מלכא חכימא לא. תא שמע ושתה בלב טוב
 יינך. וכי תימא ה"מ במלכים אבל אינשי סתמא לא. תא שמע וטוב לב משתה
 תמיד. נכאת זה היין דאתיא גזרה שוה נאמר כאן נכאת ונאמר להלן נחית
 דרגא נסיב אתתא מה להלן יין אף כאן יין. ולוט זה היין שנאמר ותשקין
 בנות לוט את אביהן יין. בטנים זה היין שכל אחד מתאמין להורידו בבטנו.
 שקדים זה היין שכל אחד שוקד לשותותו. אמר רב חמרא בא וראה שמידת
 יעקב אבינו היה כפלים ממידת סוחריו מצרים. דאילו בסוחריו מצרים היה
 תלתא מיני משקין. דכתיב וגמליהם נושאים נכאת וצרי ולוט. וביעקב
 הוה שיתא מיני משקין. צרי דבש נכאת ולט בטנים ושקדים : תנן הכל
 שותים אנשים ונשים ועבדים ושפחות. רב שתיין אומר אף הרש שומה
 וקמן. לימא מתניתין דלא כתנאי דתניא הכל שותין וכו' רב שחרן אומר
 אף בהמה היה ועוף. רב חמרא אומר אף דגים שבים. לעולם
 אימא לך מתניתין כתנאי. ואמאי לא קהשיב תנא דידן בהמה היה
 ועוף

הנך דקחשיב צייתתך. אנשים ונשים. ליתן את הדין. פי' הקונטרס על שהקרי
 יעבדים ושפחות וכו' : וזה עבדתייהו. גזרת פרוהבישן. יתניח ולי לן הויקא לס
 כל' נהנה חס ועיף. חס נעלי שתיס י"ש
 חס נעלי שתיס י"ש. יין ושכר וקש' דרב
 שחרן : חס כפרה. חס
 נכפר : עוון ושפר. חס
 ופסוקא דיוקא שווגלי
 וולכותא נחורחא והולכים
 לנכרו : דגים שנים
 וכו'. קש' חרב חמרא :
 טיב. דגים : הנוטין שנה.
 כי ידוע טבע הדגים
 כשגשם יורד הם פותחים
 את פיהן וחוטפין הטיפין
 וסגרי שגשמים יורדין :
 חולקא נגבייכו. לשתיית
 עומס : דילא לי אטמא
 וכו'. כל' שתי עונו :
 ליתן את הדין על שהקרי
 גזרת פרוהבישן :
 נחורחא

והזניא נזנין שוכבין על חוף ימא נקטינן בידיהו ואייתנין לביתא וכשהו.
 בשעת אכילתן טעמינן טעמא דו"ש ולא ידעינן מאי האי. לבתר נתודע
 לן שבאורתא שפכי שטריא דמלכותא משקה חריפתא תוך ימא שוין
 אלפי סלעין. והנזנין שתי ונשתכרו : אמר ראבי בר בר חמרא זימנא
 חדא הוה אזלינן במדברא ותנינן הני אוזני דשמיטן גדפייהו משכרתייהו
 וקא נגרי נחלי דיינא שרפא מתותייהו אמינא להו אית לי חולקא
 בנבייכו בעלמא הדין. חדא דילא לי אטמא וחדא דילא לי גרפא
 כי אתאי לקמיה דרב זיפן אמר לי עתידין הקונטרס ליתן את הדין :
 מתני'

מתני' בידועות תתקן, מרתק, סילר, י"ש יין ושכר דהשינוי, שאין שמחה בלא י"ש
 בנע"ז: עליית עליון, טאפיליר בנע"ז: יין ושכר: ואומר ר"ט דהשינוי נוסח שלקחין
 חלקה, גני' ופרש: נדונים יקרים כדאפרש:
 עין חלקה, לא היו ליישנים וייתכן נהגה לנעין:
 גמ' בשעת הגזרה, פרוהבישן: ח"ת על קהל חלל חלקה, ש"ן ואל"ף ונתחלפות נגזלה חס"ע: יודי דהיה חזר ודגים, נשר ודגים נ"כ אסורי לדין נוסח סכנתא חלל לעכו"ם ליתא סכנתא נתרונה נשר ודגים:
 כל המשקין כשרין לשתייה, משקין הנעשין במדורות תתאין ובעלויות עלאין, ואפילו משקין שנעשין מאל-קהל, רב שתיין אומר אף משקין מעין אלקהל:
 גמ' אמר רב חמרא לא שנו אלא בשעת הגזרה אבל בשעת חירות לא היתרו כל המשקין חוין ממשקין שנעשין בבתי חרושת והבאין ממדינת הים, מאי בתי חרושת, בתי פקטורי משקין עם מכוונות שונות והמשקין יוצאין מווקקין ומצורפין שבקתים, זה הכלל בשעת החירות לא הותרו אלא משקין שופרא דשופרא הראוין למהדרין מן המהדרין: גופא, א"ר חמרא לא שנו אלא בשעת הגזרה וכו', אמר רב כדא בשעת הגזרה כל המשקין מתוקין הן, דכתיב מים גנובים ימתקו, וחלוא דברים קל וחומר ומה מים דלא חשיבי כלל ואפילו הכי אם הם גנובים ימתקו, י"ש יין ושכר דהשינוי ונקנין בדמים מרובים ושותין אותן לתיאבון על אחת כמה וכמה: ואפילו משקין הנעשין מאלקהל: מאי קרא, א"ר הרפן אמר קרא וכפר הכהן על קהל עדת ישראל אל תקרי על קהל אלא אלקהל, מתיב רב שכרן אי כשרין לשתייה כפרה למה ליה, אלא אמר רב הרפן החיא כפרה לאו בשעת הגזרה משתעי: רב שתיין אומר אף משקין מעין אלקהל: ומי הותרה, מכדי עין אלקהל סכנה היא ונמיר סכנתא המירי מאיסורא, אמר לך רב שתיין לדין אסורי אבל לדידהו מותרת מדי ההוה אכשר ודגים ומעשה בתרי עכו"ם ששתו עין אלקהל

אל תקרי נהיר חלל נהיר, כלומר נהיר, ואם לין שמה לין חיים בנל' שנה נהיר היצורים: בידועות פליגי, וכו', תינח, לוחי לא הניח קרא ויין ישנה קירין לשוריק חירק:
 סיקרל, נע"ז: חלקה, חד נח נפשיה וחד סימא, מעשה לסתירה, חסורי מהסרא לניח, עין חלקה: וחבי קתני לדין אסורי נותים הפשוט סווא, ולדידהו מותרת וח"מ בשותין השוג שות: וזה להפסיד, דגלאו הכי הוא סווא: כשיעור אבל יותר מבשיעור אף לדידהו אסורי ומעשה בתרי עכו"ם ששתו יותר מבשיעור וכו', אי הכי אדתני לדין אסורי ולדידהו מותרת ליפלוג וליתני בדירה במה דברים אמורים בשותין כשיעור אבל יותר מבשיעור אף לדידהו אסורי, אלא אמר לך רב שתיין לעולם אימא לך לדידהו נמי אסורי ובשעת הגזרה שאנו דבלאו משקה כלל איבא סכנתא טפי שנאמר יהודה וישראל רבים איכלים ושותים ושמחים, אם אין שתייה אין שמחה ואם אין שמחה אין חיים, שנאמר שמה בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורתיך אל תקרי בחור אלא בחיר שכן במדינת פליינא קורין לבהור בחיר: ההוא חבריה דיתבי ושתי ולא מסתייע להו וכספא אזלי מביסן ונשתייר לחד מנהון פלגא דוזוי אויל לחנתא דסיקרא וזבין אלקהל דציבא בפלגא דוזוי ערבינן במיא ושתי, בצפרא אשכחי בולחין שוכבין מתתאי לתכא כמעט בלי רוח חיים ואייתנהון לבית החולים פלגא מנהון מתו ופלגא סימא, ותני עלה ששתו יותר מבשיעור: ואמר רב שתיין מיום שנגזרה גזרת פרוהבישן נתחלקו דיורי ארעא לתלתא בתות, בת אחת מתה, בת שניה סימא, בת שלישית שיתין י"ש יין ושכר על שלחנות וכסאות לקיים מה שנאמר והשתיה כדת: אמר רב שכרן סומא מותר בכל המשקין בכל עדן ועדן ובכל אתרא ואתרא שנאמר במתים הפשי, ואמר רב שכרן סימא מותר בעין אלקהל, מאי קרא, אמר רב שכרן הא לא צריך לקרא סברא הוא כיון דלית ליה מה להפסיד: ואמר רב שכרן מאי דכתיב ויין

והכסף יענה את הכל. היינו שזה ולין לך מתני': משקין בית השלחין. פ"ל נקודתם שזה גדול כשהיה סניג פרוהבישן. מתני' שלשני הכפרים עושין נשדות וניערות. והן משקין בית השלחין. ישמח היום זו יין פרוהבישן. לקמן:

עושין נשדות וניערות. אמר ליה רב דנא ממאי ארביסר יוניין לא יהוקא שדות ויתרניין שלחין: דילמא יין דכולא עלמא ישמח וכל נשדות יוס פהות או נפקע היום. אמר ליה סמיא שפיל יוס ויתר ללל תגל דנותניתין הוה נהיג לסיפא דקרא. והכסף יענה קן:

את הכל: שאלוה

מתני' משקין בית השלחין מותרין לכל אדם ואפילו למהדרין מן המהדרין מפני שבני הכפרים זוקקין וצורפין עד שניתהוו כהמשקין שנעשוין בבתי פקטורא:

גמ' תנו רבנן כיצד עושין משקין. נוטלין חד ממיני דגן או פירות תפוחי אדמה. אבטיחים. ושורין אותן ארביסר יומין בכלי דציבי עד שנתחמצו וא"כ שופכין אותן בדוד נהושתא סתום מכל רוח ומבשלין. הקיטור ידחק על ידי צינור דק כרוך כנהש שוכבת במיא קרירא וסוף הצינור הוצה לה. ובעדנא שהקיטור ידחק מהצינור יטיף טיפין ואותן הטיפין הן יין שרף. ובשמשלין אותן זימנא תניינא הוה מווקק טובא. וכן זימנא תליתאה עד שנתהוה מווקק ומצורף וך ונקי וטיב בטעמא. אנשי עירות מבשלין רק חדא זימנא מפני שמתיראין מנטורי קרתא ויעשו במהירות. אבל אינשי דכפרי אינן מתיראין כל כך ומבשלין כמה זימנין והי"ש נפיק שופרא דשופרא בריחא טובא ואלא הא דתנן משקין בית השלחין מותרין לכל אדם ואפילו למהדרין מן המהדרין: רב ינא בעי למעבד י"ש ולא הוה ליה הני מכשירין. ובעי מרב שכרן אמר ליה אנת יתיב בבית מדרשא וצבית דאייתי לך הכא. פיק לשוקא ותיחוי דהני מכשירין מודבנין בכל הרחובות ובפרט ברחוב

נפקע הדוד. עקספלוין בלע"ז: לייט. קלל: שנאמר ושתה בלב טוב יינך. ול"ת לחילי דויסאנען. כדתניא להלן: כדור וילסין. לא הניא רחיה ופסיק כמזג לב הילך צין. לעיל דף א': והתניא. באורי. דודין ממידות שינות רחיה ונוולך הכס ולא נתתי ללב. הלויא מקב וקביים ויותר. נפיק ונוולך טפס:

יותר נלקיחה: לשוקא וזבין הדוד עם כל הני המכשירין והתחיל לבשל נת' כחיוני

ולא ידע שצינור הדק הוה סתום ונפקע הדוד והלחלוהית הרוותחות וזה ינפצה לכל הרוחות ונעשה לו גם דלא פגעי בגופו. ואפילו הכי לייט למלכותא דארצות חברית. אמרי ליה היכא קא לייטת להון והא תנן הוי מתפלל בשלומה של מלכות. אמר להו ה"מ במלכות הכימא אבל במלכות טפשא לא תנן. איכא דאמרי הכי אמר להו ה"מ במלכות הכימא אבל מלכותא דמשוגעין לא תנן: אבעי להו אם מותר בעשיית משקין או לא. מי אמרינן כיון דהותרו בשתיה הותרו בעשיה או לא אמרינן. תא שמע הכל שותין ושתיתן כשרה ואם איתא דאסירי בעשיה שתיה היכי משכחת לה. אלא שמע מינה דמותר בעשיה. אמר רב יבשן לא. לעולם אימא לך דאסירי בעשיית. ומשכחת לה דהוה ליה משקין מקמיה דגזרתא כדמר וילסון דתניא בעידנא דפסקא מלכות וילסון הוציא מכיתא חיורא ט' עגלות טעינות ליקר וכל מיני משקין הרופין: ת"ש כל המשקין כשרין לשתייה מדקתני כל המשקין משמע אפילו משקין שנעשוין בעדנא דגזרתא ש"מ מותר בעשיית משקין. שמע מינה: והתניא. מותר בעשיית י"ש יין ושכר לעצמן ומותר בשתייתן ומותר בלקיחתן. זה הכלל הכל מותר חוץ ממכירה ומטילטול. מתקיף לה רב בקבוק מכדי אסירי במכירה לקיחה היכי משכחת לה. אלא אמר רב זבאן לקיחה בהותר מכירה באיסור. מאי קרא. אמר קרא כי לקח טוב נתתי לכם ואין טוב אלא יין שנאמר ושתה בלב טוב יינך:

הדרן עלך הכל שותין

מתני' גימ' כל' בליות : נתיי' משקלות. כאמנו הוי' פי' נקודם ערומה. כל' נתי' ונתי' : הנזיות נופת. קנזי סטארם ערומה כלונזי הוי' קודם שתפרו חגרות בלע"ז : כלונזי הוי'. וועלי תלנה. וק"ל :

כלונזי ערומה : דנכר' רנה. פליטיבן בלע"ז : מוכרין יין וכל המשקין על נוכרת יין לא על מוכרין בעירות בחנויות העליות :

מיתני' קבוצהו נוספה פי' בחצרות בשרות וברמים במדבריות ובימים ובכל אתרא ואתרא. רב שתיין

אימר אף בבתי נספיות ובבתי מדרשות :

גמ' תנו רבנן מקדמא דגורתא י"ש ושכר נמכרין רק בבתי משקאות. ומשנחקקה הגזרה התחילו למכור בכל אתרא. בבתי תמחוי. בחנויות אוכל. בחנויות נופת. ובבתי זונות. מאי בתי זונות. אמר רב לחאי בתי מזון. רב נאפן אמר זונות ממש דכתיב זנות יין ותירוש יקח לב אלמא זנות יין גבי הדדי גינהו. וכההיא עובדא. פעם אחת נתאספו פני העיר ניו יארק וסביבותיה בבית המחולות. ואייתי אמבטי על הבימה ומלאוה יינא חריפתא. ועלמה יפיפיה כאמנו הוה נכנסה כאמבטי וחות רוחצת. וכל הנאספין שאבו בצלוחיות מאמבטי ושתי לתיאבון. וכד אתגליא העובדא לבית דינא קנסוהו במאסר על חד שתא. אמרו עליו שיעהה במאסר רק חד יומא ושחררהו. מכדי בית דין קנסוהו חייך שחררהו. שאני בעל בית המחולות דגברא רבה הוה אתרהיש ליה נסא. איכא דאמרו דבעל בית המחולות מפרגלים הוה דכתיב בהו יום לשנה תשא את עונותיכם : אתמר מה ראו האסיפה הנבחרת לחקק גזרת פרוהבישן בארצות הברית. מכדי הנבחרין חכימין הן מה ראו לשטותא דין רב שתיין אמר מפני שסימא באותה שעה. דכתיב לא תטה משפט ולא תקח שוחד. אמר ליה רב דנא מאי משמע. אמר ליה סמא שפיל לסופה דקרא

כי

נלי השנתא. סטרייק בלע"ז : וי"ש יין ושכר וי"ש יין ושכר ביוקר. פי' נקודם נופי ביוקר. נופי שהנוכרים מוכרים לשלש שינוכרים לשלש שיה נרונה. וליוור ד"ט שוחד ונרונה : בגליפין. עיד טעויל להרניה נוסם סכורין : לבית משקין. כי השוחד יעור. ומי משחדו. עקנל דנשיחל דתניל מרזה : מחלה. טשייק העשירין בעלי פקטוראות בעקנל דנשיחל סגן בלע"ז : סכורין משיפסקו המשקין תמן פנים יתין ביוקר :

מתני' יסתפקו הפועלים במשכורתא עבר

ועירא יעבדו תדיר בלי השבתא. ולא עלתה בידן. הפועלים שיתין יותר במעיקרא. וי"ש יין ושכר ביוקר ולא סגי להון משכורתא המעיקרא. רב שברן אמר ידעו אסיפת הנבחרים דלעצמן לא תפגע הגזרה הם שתי מעיקרא ושותין עכשו וכדההיא עובדא דהוה בתרי גברי מאסיפת הנבחרים שנתפשו בבקבוקי משקין דאייתנהו מעבדא לגבולתא. אלמא דבעלי האסיפה בעצמן שותין וגזרו רק בשביל העם שבחרו אותן לקיים מה שנאמר ומשלמי רעה תחת מוכת. רב חמרן אמר באותה שעה נשתגעו לקיים מה שנאמר והיית משוגע. רב כרוא אמר מפני שמלומדין הן ביותר ואגב חורפא שבשטא. רב יינא אמר באותה שעה כולן בגילופין הוהין ולא ידעו מאי דעבדין. רב מגופא אמר כדי להרבות שוחד במדינה. רק בקבוק אמר כדי להרבות פרנסה במדינה. היינו שוחד היינו פרנסה מאי בנייהו. אמר רב סבאן איכא בנייהו פרנסה להמוכרין משקין בחשאי. ושוחד לנטורי קרתא. ואותן נטורי קרתא שומדין למוכרי משקין לכל יתפשו. תניא נטורי קרתא שותין כמה זימנין ביומא חנם הם ונשיהם ובניהם ובנותיהן משמשיהן ומשמשי משמשיהן. ההוא גברא דאתא עם חבריה לבית משקיה ושתי בתרי סלעין ופלגא. ויהיב ליה מחאה בעלת המשא סלעין ובעי תרי סלעין ופלגא. ויהיב ליה המחאה פסולת הוה ואתיא בחורה. לימים אתא בעל המחאה בלחודהו וימנא תנינא למשתיה. טבעיה בעל

מתני' ואלו הן: כולם יומא דשחא נר ויום עבר ושנה הותרה ליה. תימא אנוחי לא הכיפיריס: ליוען תזכור וכו' וילרן ונזרים. ויתרן שגות לית השקוהו בעל כרחו שלא ויציאת ונזרים נזכרים בעל משקיה החמשה שלעין נכוסות יין: וועת לעת. כ"ד שעות והם שחורו יונן הסנה עד כן הסנה: ינוטל גזרת פרוהבישן. דכתיב ויולאם הלרן דעה: עבר ושנה. ששה שני לילות: וישתו המדינה. מיד ירד באגרופו בעיניו ובשניו ונפיל לארעא

בנהרא דדמא ובעטו ברגלוהי על כל גופו וזרקיה חוצה. צבר את כל כחו קם ואמר איזיל אוכיל קורצא בי מלכא. אוזיל לבית שוטריא ומסר כל הסימנין. אמר ליה ראש שוטריא תיב הכא ואנא אשגר מרגלי חרש לתמן. לשעה חזרו המרגלים ואמרו חפשנו בכל המקומות בחורין ובסדקין שמסרת לן ולא אשכחיה ולא מידי ואנת עביד לן לכוזא ומלולא. הא לך שכרך. מיר ירדו בלחיינו והפילו לארעא ובעטו ברגליהן וזרקיה החוצה. קרי אנפשיה חמא ככפלים ולקה ככפלים. אוזיל לבית משקיה אחרינא ושתה י"ש ושכר לרוב לקיים מה שנאמר תנו שכר לאוכד ויין למרי נפש:

מתני': מאימתי מתחילין לשתות מנין החמה עד צאת הכוכבים והמהדרין שותין עד חצי הלילה. רב שתיין אומר מנין החמה עד עלות עמוד השחר. וחכמים אומרים מנין החמה עד נץ החמה:

גמ': במאי קמפלגי. אמר רב דנא אמר קרא למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך. ת"ק סבר ימי חיך הימים ודיו עד צאת הכוכבים וכל שכן עד חצי הלילה. ורב שתיין סבר כל ימי חיך לרבות הלילות. וחכמים אומרים ימי חיך העולם הזה. ועולם הזה מעת לעת. כל ימי חיך להביא לימות המשיח שאז יבטל גזרת פרוהבישן. מתיב רב גרמן ותשקין כנות לית את אביהן יין ולא ידע בשכבה ובקומה אלמא דשותין כל הלילה וקשי' את"ק. אמר לך שאני לוס שכין שעבר עברה ושנה הותרה ליה. הותרה ס"ר אלא אימא שנעשה ליה כהיתר: תא שמע

וישתי וישכרו עייני. ציסק ורחו כתיב: תלתא זימין נסתא. תימא נסלול ציסק ליר חורתא. על דרך שקרין לכוילא כתיב הפירוש דלסור נסתא נסתא חלה נרה"ס היך נסיר: וימא תנינא דענרת. הוה הסנעיות: תא שמע מאחרי בנשף יין ידליקם אלמא שותין כלילה וקשי' את"ק. אמר לך מאי מאחרי בנשף עד הצות הלילה ואתאן למהדרין אליבא דתנא קמא: ת"ש וישתו וישכרו עמו וכתוב בתריה הבקר איר והאנשים שלהו וכו' אלמא דהוה שתי כל הלילה. אמר

לך מאי איר אורתא בדתנן איר לארבעה עשר בודקין את החמין וכו' וזה עד חצי הלילה. ת"ש אימת זמן קריאת שמע משיעלה עמוד השחר. מכדי שכור אסור להתפלל ואם איתא דשותין כל הלילה היך מתפללין. וקשי' אדר' שתיין וכו' ש אדרבנן. אמרי לך. שאני ארצות חברית דלא מצלינן כל עיקר דתניא בארצות חברית נהנו להתפלל תלתא זימין בשתא תרי יומין דרה"ש ויומא דכיפוריא. מתקיף לה רב כדא מכדי אתין אינשי וממלאין כולה ביתא דכנסתא וביתיה מדרשא ביומא אחרנא דפסחא וביומא תנינא דעצרת וביומא תמניא דעצרת. אלא אמר רב שתיין מאי אתין. אתין לדכרנא נשמתן דאבהתנא וחלילה למצליה. ותניא נמי הכי אין מניחין תפילין אלא בשבת בשבת שנעשה לבר מצוה ותו לא. אמר רב פדגודא משונה הבר מצוה מהפוגגת דאילו הפוגגת מנגנים לתוכו וימנא דדא ואח"כ הוא מנגן אלפי זימנין. ואילו הבר מצוה מנגנים בתוכו אלפי זימנין ולא מצי לנגן אפילו חד זימנא:

מתני': יין סקרמנטל מותרין לשתות בחול וכו' בשבתות ובמיעדים. ומיתרין למכור לכל אדם ואפילו לאנשי אטליא של יין:

גמ': מאי יין סקרמנטל. אמר רב חמרא בעדנא שנחתמה גזרת פרוהבישן והותרה לכל הד מיהודאי תשע קבין יינא לשתא לקידוש ולהבדלה ולארכע כוסות. ואילו התישע קבין נקראין יין סקרמנטל: תנו רבנן הרבנן

והריוורנד. ערנ רב: יין שלא נטהרה. כל והריוורנד. פי' בקונדס ערנ רב. ול"ת
 וקוס שנמלח צני' דין פסס יין הוא יין. והלא חנן ידעין כוונת הנזים ללא יסוגו
 שרף כיוו בלתי קורין נרלשי תינת י"ב יבסס הרבנין והריוורנדס מבתי
 שקורין להון בליה צניר בנסיות ומבתי מדרשות כל
 ש"ק. ולגכד פרי לדיק חד ישיג שטר רשיון
 פ"ק: עד רחש. יעד בכלל: מהממשלה על תשע קבין
 לכל יירלח. לבית רחלס לשתא לכל אחד ממתפללי
 יליגן נרלס. קה בהבנ"ס. הם מוכרין שטרי
 שהסוחר מצי למכור מאות אלפין קבין יין.
 ודא היין נמכרין לאנשי אמליא של יון. רב
 שברן כי מטי להאי קרא בבי. ויקו לעשות
 עיבים ויעש באושים. מאי באושים פרוחים כמה דאת אימא ובאש היאור.
 צפה ישעיה שעתיד לעמוד מלכות רשעה ויגזרו על שתיית יין ונח' מוכרחים
 לתחבא בבורות שיהיו ומערות ולעבדי יין שלא במהרה ונמצא היין מסרחת
 ועל דא נאמר ופרוחים על ערשותם כיון דשותין יין מסרחת א"כ שוככים
 ופרוחים על ערשותם. רב צהנה אמר מהכא. ויהנו בתרח. אל תקרי בתרח
 אלא בסרח. ולא עוד אלא שהיין מסמא העינים שנאמר כי השוחד יעור.
 ובלאו שוחד אי אפשר לעבד משקין אף בבורות שיחין ומערות: תנו רבנן
 החשובים שותין יין סקרמנטל. מאי קא משמע לך. רבנא קא משמע לן אף
 על פי דשונאי יהודאין הן אבל אוהבין את יינם. מאן נינהו החשובים. אמר
 רב סמאי אילו כת יושבי השך שמתחפשין בבגדי לבנים מכא רגל ועד ראש.
 מבסין פרצופיהן לכל יראו ונקראין קלוקלקלן. ועליהם אמר הכתוב יהי
 דרכם חשך וחלקלקות אל תקרי וחלקלקות אלא קלוקלקלנת. ומנין שהן
 שותין. אתיא גזרה שזה נאמר כאן יהי דרכם חשך וכו' ונאמר להלן פורה
 דרכתי דרך דרך לגזרה שזה מה להלן יין אף כאן יין. דריש רב משקאי מאי
 דתניא ואיני נאכל אלא צל. צל ר"ת צריך לשתיית יין. ובמה. ר' ישמעאל
 אומר בשלוש עשרה מידות: אמר רב ברינא מאי דתניא עד ארבעין
 שנין מוכלא מעליא בתר ארבעין שנין משתיה מעליא. מאי קרא. אמר

קה צננת. ואלא נלה צננת ללא לשתייה: רב גלילאי לית ונחין בין זכר לנקבה. כך
 גלילאי. לא הוה צרי צקצוק וליט ונחין בין פי' בקונדס: ודברי הקונדס נכונים. וכן
 זכר לנקבה: עד הקלה. כסאצור הוא לניט הוא
 הקלה צלה קודם השינה: קרא ובני ישראל אכלו את מתני' הילולא. שיהיה
 המן ארבעים שנה. ובתיב בין זכר לנקבה וילאור בשולין: צקצוקן וצירין.
 כוולא לענא: קה בתריה ויאמר משה קה היה לניט הוא וללכיו
 צנצנת אחת. מתיב רב יכן כולס: גמ' גלילאי. שבידים:
 קליקלקלן. קלל דין קליקלקלן. קלל דין
 ישתנוע. כסאצור. ונקצוק לגרין: זקפין.
 עינודים: ללחודים. נגד עורף:
 חן

אחת ולא צנצנת אחת. אמרי דבי רב פלוגא. אימי
 היה כתיב צנצנת אחד הוה אמינא אחד ואין שני.
 עכשיו דכתיב צנצנת אחת משמע אחת ואחת אחת
 ושתיים אחת ושלוש וכו' עד אחת למעלה ושבע
 למטה: אתמר עד כמה שותין חד אמר עד הקאה
 וחד אמר עד שינת. מאן דאמר עד הקאה כל שכן עד שינה ומאן דאמר עד
 שינה עד הקאה לא יצא ידי חובתו:

מתני': כיצד נוהגין בבי הילולא. נוטלין בקבוקין וצירין וממלאין י"ש
 ונמסרין בהשאי מיד ליד מחבריה לחבריה וכל חד פונה לקרן
 זוית הפמוד לו ומוריק לתוך גרונו:

גמ': אמר רב חמרא משמיה דרב יינא דשמיע ליה משמיה דרב ברזא
 ואמרי לה רב כדא. כד הוינא בבי הילולא בריתא דאחיה הוה חוינא
 לבולן מחותנין ואורחין ולכל הנאספין דהוהין בנילופין ולא קא חוינא חד
 מנהין דשת. אך שמיע לי מהך גיסא ומהך גיסא קלא דלא פסק קלו קלו קלו
 ושמיעין דשת. ועוד דא קהוינא בכל זוית דביתא זקפין נוכרין ועבדין ברבי
 הפוכה. אמרי ליה מאי ברכו הפוכה. אמר להו גמירי בתפלת ברכו שחרית
 וערבית שוהין הראש בלפי פניהם. אבל בשעה ששופכים הבקבוק לתוך
 הגרון משיחין ראשיהן לאחוריהן ועל דא נקראת ברכו הפוכה. ואמר רב
 כדא נחירי לי מפני מה נקראין החשובין קלוקלקלן מפני שעבדין עובדיהן
 בהשכה ושופכין תדיר מבקבוק לגרון וקלא משתמע קלוקלקלן ואלא
 הא דתנן יהי דרכם חשך וקלקלקות אל תקרי וחלקלקות אלא קלוקלקלנת:

הסתכלה בכיסו מחזיריו. והתכנסים הם לא וירא הם וכו' ויגד לשני אחיו בחון. וקשה
בכה הנקניק י"ט מפני היתירות: ויחל אחיו הם גם הם ויפת לא שמו. כי גם הם
דהיתלה. י"ט שיהיה נללו מונוציל. וי"ל דנה לא
ויצרך ברכת הגוייל על תא שמע ותבט אשתו מאחוריו נתן להם לשתיים יותר
הכיס: וגמירי מאחוריו של לוט קא ויכשיעור ושתו כשיעור
י"ט: סלקא דעתך הסתכלה בכיסו ואלא נגלתה ערותם
מאחוריו אלמא דהוה פרוהבי- עליהם. אבל נגילופין גם
שן דאי לא בשעת פרוהבישן אין מחזיקין הבקבוק הם היו דכתיב וילכו
בכיס אחוריים וקשי' אדרב חמרא. אמר לך לעולם חזרנית מונוע שתי
אימא לך דלא הוה פרוהבישן התם שאני סבורין:

ויהי

דערק בהפזון ועזב כל נכסיו ולא הציל מאומה

בר מהי"ש ומלא כל הכיסין מפניו ומאחוריו. והסתכלה אם הכיסין מאחוריו
אינן ריקין. תא שמע וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלו וירא הם וכו'
את ערות אביו. שמע מינה דבשעת השתיה לא ראהו אלמא דהוה פרוהבישן.
דאי לא. הוה מצי למשתיה בפרהסיא ולמה שתה בתוך אהלו בצנעה
ובחשאי וקשי' אדרב חמרא. אמר לך לעולם אימא לך דלא הוה פרוהבישן.
התם שאני דהוה יומא דחדותא שניצל ממכול ושתה כשיעור בפרהסיא
ויותר מכשיעור בתוך אהלו: תא שמע וימת נדב ואביהוא וכו' פליגי בה
תנאי חד אמר מפני שהביאו אש זרה. וחד אמר מפני שנכנסו שתויי יין.
כשלמא למאן דאמר שהביאו אש זרה ניהא. אלא למ"ד שנכנסו שתויי יין
מכלל דהוה פרוהבישן. דאי לא. אמאי נתחייבו מיתה. אמר לך. רב חמרא
סבר כהאי תנא דאמר מפני שהביאו אש זרה: ואמר רב חמרא מאי דכתיב
ושבה אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר הם חיים עדנה. המתים
שכבר מתו אלו נה ולוט שזכו לשנות משקה שופרא ושופרא ושתו בפרהסיא
ולא חשו כלל. מן החיים אשר הם חיים עדנה. אלו אנן החיים בארצות
הברית ביראה ופחד ושותין משקין רעין ומכוערין. ההוא גברא דאתא
לביתא דרחמיה ונתכבר בצלוחית י"ש כיון דאתא לפומיה שפך מיד על
ארעא וצעק וי' דעכידו ברכה לבטלה:

מתני'

אין הילולה בלי יין. דהילולא הוה שנתא אין הילולא בלי יין. פ"ה הקידוש הילולא הוה
בביתן ולין שנתה ללא בלי יין ושנתא שנתה נסולין ולין שנתה ללא בלי יין שנלחך
לכא חניש: ויין ושנתא וכו': ולחור
מתני' וזרק נהמיות. ואמר רב כדא אין הילולא
כלי יין ללא בדיכר כלי יין ואין אהבה בלי יין
נלשין נקיה: וכל המרבה לשנות יין אהוב
ונאהב מעלמות. מאי קרא.
גמ' לפשר דהוה שנה אמר קרא כי טובים דודיק
כל כך. נתונים: מיין וכתיב בתריה על בן
הסתכלה עלמות אהבוך:

וירא

הדרן עלך פרק מוכרין יין

מתני': מותר במקח וממבר ענבים חיין. ומותר לאכלן כדי שבען. ומותר
להכניס ענבים בהביות ולהטיל עליהן קמחא דנופת בבדי שייעמדו
ולא ירקבו. ואם נמצא אחר כך מדק בהביות מותרין הן. רב שתיין אומר
מותר לעשות כן לכתחילה:

גמ': אמר רב חמרא מיום שנברא העולם לא עמדה שום מלכתא ושלטנא
לגזור אסורא על שתיית י"ש יין ושכר. אפילו מלכותא דסוכט רומי
הרשעה דהתם אסירי אף במקח וממבר לחמא. ואפילו הכי שרי במקח
וממבר ושתיית י"ש יין ושכר. ואפילו אחשורוש דמלכא מפשאה הוה ואעפ"כ
שתה בעצמו עם דיירי מדינתא דיליה כדכתיב כמוב לב המלך ביין וכתיב
עשה המלך לכל העם וכו' למקמן ועד גדול משתה שבעת ימים. וכתיב
והשתיה כדת. ואף נשיא דתמן שתי דכתי' גם ושתי המלכה עשתה משתה
משתה נשים. אבל מדינת ארצות הברית אמיריקא ההביות. מדינה
קולטוריא. מדינה הפלאות. מדינה הדרור והחופש. מדינה שכל רו לא אנוס
לה. נפלה במפשות שאין דמיונה בכל העולם. והיינו דאמרי אינשי אגב
חורפא שבשתא. תא שמע ותשקין בנות לוט את אביהן יין וכתיב אחריו ולא
ידע בשכבה ובקומה אלמא דהוה פרוהבישן. דאי לא תימא הכי אפשר דהוה
שתה כל כך. אמר לך רב חמרא לעולם אימא לך דלא הוה פרוהבישן התם
שאני דהשקוהו בעל ברהו יותר מכשיעור. וקרא נמי דיקא דכתיב ותשקין
משמע בעל ברהו שלא ברצונו:

תא שמע

משיב ומחליט עין, המכניס יצקו להתכנס, ויהיב ברכתא, לזי דוקא חלל תנא יסיר
גלוהית: מחסר, הניס גזית האסורים: יהיב ברכתא, סגולת, הפילת, וקיועית.
הרה"צ, ריבס גלו, כהקיוע, לזיין, לזי
ינלליל: עירך תכאין, **מתני':** כל המשקין מעינין
וסדר שלחיות: ולזכור, להחזיר, גרושתו, נפרק
ושותים ו"ש יין ושכר: גזירה בכתבי קודש
דרכים, להב, לזכור: מוכרין וקנינין ושותין בצנעה
ולתסב, נתרפא: ובחשאי, אבל כיון דשתה
כתוב

אעפ"י שהוא שבור מתגלגל באשפה לית לן בן:
גמ': תנו רבנן כתבי קודש גזונין בקרקע בבלי חרש, וכן גזונין משקין
בבורות שיהיו ומעורות בבלי חרש או בבלי זכוכית, ואם קנה משקה
בבלי מתכות מוריקן תוך כלי חרש או זכוכית וגזונין, ועוד תנו דורות
הראשונים היו גזונין המשקין משום מראית עין אבל דורות האחרונים גזונין
המשקין משום סכנתא, מאי סכנתא, אמר רב פורה מאסר המש שנין, וקנסא
עשר אלפין סלעין: רב דנא כי מטי להאי קרא בכי, כי השתות יהרסין צדיק
מה פעל אל תקרי השתות אלא השתיות צפה דוד שעתיד לעמוד מלכות
רשעה ויגזור שלא ישתו ו"ש יין ושכר, אמר אם השתיות יהרסין צדיק מה
פעל, ואין צדיק אלא הרה"צ מקבל פדיונות ויהיב ברכתא ועורך תכאין
ומחלק שריים לכל הסידות, מה פעל, מה יעשה עכשיו בלי ו"ש יין ושכר:
ההוא גברא דרחים לבתולתה והיא לא קא מרחמיה ליה, ונחלה, אתא לקמיה
דרכי הרה"צ ויהיב ליה פדיונא, אמר ליה זיל לביתא ושתה ו"ש יין ויתר
מכשיעור, אויל ושתה ואתסי, קרי אנפשיה סמכוני באשישות כי חולת
אהבה אני, תנן שותין משקין בכתבי חסות ובכתבי מדרשות, מאי קרא
אמר רב ידען אתיא גזרה שיה, כתיב הכא מה טובו אוהליך יעקב וכתיב
התם מה טובו הדיך מיין, מה התם יין אף כאן יין, אמר רב
שתיין כל מקום שאתה מוצא שתיית יין שם אתה מוצא לב טוב.

כתוב בתורה, לעפ"י שהפסוק כתיב לג המלך, מכה חסר לא כתובה בתורה, ויתויל וזה
לא נזילה בתורה כ"א נזילת אכסר, כיון, כתובה בתורה יכבה ד' בשנען ובעירין וכו'.
דבתיית יין צפורים וינסג, וי"ל דבני זכוכית נלזי
ישראל וינסג, ישראל, דבני זה כתיב בתורה ושנוי
תורה: יפיל, נרעה, בנביאים ומשולש בכתובים,
יונת לז ינסג, לרעל, כתיב בתורה כטוב לב המלך
לזיס סס וית צלקהל: ביין, שנוי בנביאים דכתיב
האסיפה הנבחרה, קינא, וטוב לב משתה תמיד, משולש
רס גלע"ז:

מתני': צריך אדם לשמור את עצמו ולפחד תמיד
שלא ישתה משקה רעיעה ומרעלת, שנאמר
ושמתם את דברי אלה וכו' וזה נעשה לו סם חיים, לא וזה
נעשה לו סם מות:
גמ': מאי קרא, אמר קרא אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול
ברעה, מי שמקשה לבו ולא יפחד יפול ברעה ח"ו: תנו רבנן
כשנחתמה גזרת פרוהבישן אתו בעלי הפקטראות ואמרו רבתינו מה נעביד
עכשיו בלי אלקהל שצריכין אנו למלאכת, אמרי לתון הממונים המלכותא
תמכור אלקהל דחוי למלאכה ולא חזי לשתיה, כאותה שעה התחילה
מלכותא לרעל את האלקהל ונמכרין לפקטראות לבתי חרושת לנגרין לרצענין
ולסנדלרין לבורסקין וכמותן, ואותן אלקהל מבשלין מצרפין ומנקין אותן
מהרעל ונמכרין לשתיה, והשותין מתהייבין בנפשן, רבים מתו ורבים סמא,
דריש רב סמאי מאי דכתיב יכבה ד' בשנען ועירון ובתמחון לכב, בשנעין
אילו האסיפה הנבחרה שגזרו גזרת פרוהבישן שאין הצבור יכולין לעמד בה,
בעירון אילו השותין משקה מאלקהל רעילה שממא העינים, ובתמחון
לכב דכולא עלמא תמיהן דוחקין בבתפיהן וישאלין מה ראו הבימא דאמי,
ריקה לגזור גזרה מפשות ואילת מכה אשר לא כתובה בתורה, וההדין בעיני

דכולא

כ"ו הוה שתי. קודם ששתי: תפלה קלרה. נחמתני בני נחונתני. שתי נחונות להתי על
 ניוקוס נרכת שהכול ד"ש ואלקהל פטורה הענר והשנים על להנא: תפלה קלרה. ואל"ת
 ונרכה ללא גרע ווסווי ואל תפלתו דרב סבאן
 רפולא: ונתר דשתי דבולא עלמא לחובא וטלולא. קלרה וידרנ שתיין. וי"ל
 חמר. נתיקס נרכת רב סבאן כי מטי להאי קרא וכלאזר אנדתי אנדתי
 גורא נפשות רבות: לין בבי. השקיתני יין תרעלה. ליני תפלה רק ודוי:
 וידלק. יין שרף כונו אמר דור מה עבדי עמא עניא
 שכתוב ואלהרי נגשף יין דלא מסתייא לחון לזבן משקה
 ידליקס: פרא אדם. טבא ממדינת הים. והאלקהל דמלכותא רעולה.
 והקונגרס שגורו גורא אמר ליה רב זללן כתיב כי כוס ביד ד' וכתיב ד'
 פרוהבישן פראים הס לכל ממית ומחיה. אמר ליה נחמתני בני נחמתני:
 הדיעות: נהרי רב שתיין כד הוה שתי יין מאלקהל אמר תפלה
 קצרה. ד' מנת חלקי וכוס. ובתר דשתי אמר את קבעת כוס התרעלה
 שתית מצית. רב יינא כד הוה בעי למשתיה אמר שתה גם אתה והערל.
 אמרי ליה מאי משמע. אמר להו אל תקרי והערל אלא והרעל. רב כדא
 קודם ששתה אמר הריני מוחל לכל מי שהכעיס והקניט אותי בין בגופי
 בין בממוני וכו'. רב סבאן כד בעי למשתיה שקל כסא בידוהי ואמר. כאשר
 אכדתי אכדתי ותוך כרי דיבור שפך לתוך גרונו. רב חביטא שתה חומין
 ואמר לחש. מי שאמר לין וידלק יאמר לחומין וידלק. רב חמרא תלה קמיע
 כצוארו וכתוב בה אלקא דנח ולומ יצילני: אמר רב שחדן אנשי אסיפה
 הנבחרה נמשלת לאנשי סדום. באנשי סדום מה נאמר ואנשי סדום רעים
 וחמאים. רעים בגופן וחמאים בממונן. וכן אנשי האסיפה הנבחרה רעים
 בגופן מפני שגורו גורה רעה. וחמאים בממונם. מפני שגורו הגורה כשביל
 ממון. ומנין שבשביל ממון. אמר רב שחדן נמירי דאין אדם חומא ולא לו.
 אמר רב חמסן גורו על משקין ולא גורו על קנה רובין שמום שנגזרה גזרת
 פרוהבישן נתרבו הכלי משחית והביסין מאחוריים לעולם מלאין. כהדא
 הבקבוק ובתניינא קנה רובה ואין לך יומא דלא קטליה חבריה חבריה.
 אמר רב דנא דרא דפרוהבישן נמשלת לישמעאל דכתיב ביה והוא יהי' פרא
 אדם וכתיב ביה ויהי רובה קשת: מתני'

נתרי ואלקתא. דנא נאונע: אפה לחמא. הביתא חדא נתרי ואלקתא. ליוור ר"ט
 לב הקיות גיין ניוקוס וויס ונעת שאלל הלחם דהייחלקא תתה היתר גדילה וכל עילתה
 הרגיס טעם יין: דעיקר הוה היין
 נלחודוהי. נחיד: דזיקק נלחודוהי. נחיד: דזיקק
 לנכחא. שחנר עונה לנכחא. שחנר עונה
 אותי לחיים טיבס ולשלום כדלקין: והוה נאחה.
 פ' הכתיב כך הוה. והוה
 נאחד ואין לו הנר: ויני
 ישינו לחיים טיבס: ונפשו אותה. השקה
 לשחות: ויעש. כל'
 שתי: קדוש. קדוש
 יאמרו לו: ידק
מתני': כיצד מטמינן את המשקין. מטמינן בדפנות ותחת הרצפה. בכורות שיחין ומערות. בבתי כסאות. בבתי הרצפה. ובכל מקום שאין יד נטורי קרתא שולטת בהן: גמ': תנו רבנן חסידים הראשונים היו גונזין המשקין בכותלי בתיהן ותחת הרצפה ובכורות שיחין ומערות. אבל חסידים האחרונים נמנו וגמרו שאין תקנה לגניזה אלא גונזין מיד בבטניהם: רב שכן עבד חביטא חדא נתרי מחלקתא תתה מלאה יין ועלאה קישואין כבושין. רב יינא אפה לחמא ביין. רב שתיין עירב היין בחלבא והחזיקו בבקבוקי חלב ושתה בפרהסיא וסבורין כולא עלמא דשותה חלב. אמרי ליה תלמידיו רבינו מה ראית למעבד הכי. אמר להו מקרא כתיב שתיני ייני עם חלבי: אמר רב גרנן עכשיו בזמן פרוהבישן יזהר אינש דלא ישתה בלחודוהי אלא בחברותא דכתיב שתי ושכרו דודים. רב כדא אמר הא לא צריך לקרא סברא היא בין דזיקק לברכתא מפני שכל המשקין עכשיו בחזקת סכנה הן. לא ישתה בלחודוהי שנאמר והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש קדוש. בין דלית ליה מי שישבנו לחיים טובים ולשלום יהי' לקדוש: יתבי רב שתיין ורב שכן ומצדקי עליהן את הדין. אמרו לא נגזרה פרוהבישן אלא משום דהשתא עקבא דמשיחא דתניא בעקבא דמשיחא הגפן תתן פריה וזיין ביוקר. מסייע להו לרב כדא ורב יינא דאמרי תרוייהו גזרתא על יינא משום עקבא דמשיחא שנאמר סוד ד' ליראיה. סוד בג' יין:

ידרך ענבים, כשעשין יין דורכים הענבים כוונן פסקה נשיקה, ולעפ"י שנים נושקין לנגל פורה דרכתי לגדי: אומר נשמתן, ללא פסוק לא נושקין ענבים, ודו"ק:

הוא לנגל כתני קידש הן:

פסקה היושר, מפני דריש רב המרא מנין שעשיית

שכולם עונבים על חוק יין מצוה שנאמר ובו תדבק ובי אפשר וכו' אלא הדבק פרוהבישן:

במעשיו מה הוא עביר יין אף אתה עביר יין, ומנלן וברכתא

דהוא עביר יין שנאמר ידרך ענבים במשפט אל תקרי

ענבים אלא ענבים, ומי שותן, הצדיקים לעתיד לבא דתניא לעתיד לבא

צדיקים יושבין ועמדותיהן בראשיתה ונהנין מזיו השכינה, מאי זיו

השכינה הוי אומר זה היין דכתיב ביה המשמח אלקים ואנשים, וזהו

ששנינו יין המשומר: ואמר רב המרא מיום שנגזרה על היין פסקה השמחה

שנאמר ויין ישמח לבב אנוש, בזמן דאית יין אית שמחה לית יין לית שמחה.

אמר רב יינא מיום שנגזרה על היין פסקה הרנה שנאמר כגבור מתרונן

מיון, בזמן דאית יין אית רנה לית יין לית רנה: אמר רב חביתא מיום

שנגזרה על השכר פסקה נגינה שנאמר ונגינות שותי שכר בזמן דאית שכר

אית נגינה לית שכר לית נגינה, אמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין

פסקה הזמרה שנאמר אזמר בשבחין וכתוב בתריה בקידושא רבה ובחמרא

טבא, ואמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין פסקה הגבורה שנאמר גבורים

לשתות יין, אם אין יין אין גבורה, ואמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין

פסקה ידידות שנאמר כי טובים דודיך מיון אם יש יין יש ידידות אם אין יין

אין ידידות, ואמר רב ברזא מיום שנגזרה על היין פסקה נשיקה שנאמר

ישקני מנשיקות פיהו וכתוב בתריה כי טובים דודיך מיון, ואמר רב ברזא

מיום שנגזרה על היין פסקה היושר שנאמר נזכרת דודיך מיון וכתוב בתריה

וברכתא היא, שדרך יעקב ליהודה: נשעת הני שברא פרוהבישן שרי נפסח לו לאו.

הגזרה, הכללית עינים קללה שגלה יתייחא תיפיק לה חנכית על ניעור החן.

תייבקה רעיעה, ושלח ניעור הוא שבר כידוע.

נשעת הגזרה נרכה יי"ל דרנן דין לית לאו

שגלה ונשונה ונזריותו נאני, ונלנשי תהתיניס:

חופרא דגחלין, חופרין גחלים עיווק בקרקע יסם

הנינוות יתירס: קרי אין דגן אין תירוש ואם אין תירש אין דגן.

רב זלמן אומר מחכא, לאמותם יאמרו איה רב זלמן כי

הש"ן והסוף ויתחלפין ניוולא וסשה"ן:

משום פרוהבישן חמשה מיני יסורין באין עליה, רחלס

שנאמר למי אוי ולמי אבוי למי מדנים למי

פצעים חנם ולמי חלילות עינים ונאמר אחריו למאחרים על היין, רב כדא

רמי כתיב חלילי עינים מיון וברכתא היא וכתוב למי אוי למי אבוי וכו' ולמי חלילות עינים וקללתא היא הא כיצד, לא קשי' כאן בשעת הגזרה

וכאן שלא בשעת הגזרה: אמר רב שכן כל הדמין אסירי בר מדם דגים ומדם ענבים, אמר רב כבסן דם ענבים שרי אף לכיבוס מאני, שנאמר כבס

ביין לבשו ובדם ענבים סותו: ההוא גברא דהוה ליה חביתא יינא, אתא

שכנתו ולחש ליה היש שפוך יינך החוצה כי סמוני פרוהבישן רהיטין ובאין

אצלך, ולא הוה ליה בכדי שיעשה, שקיל לגלימיה ושריין תוך החביות, אדחכי אתו החופשין ואשכחי החביתא יינא וגלימיה בתוכה, אמרי ליה

מאי האי, אמר להו אנא עבדי יינא לכיבוס מאני, שבקוהו ופטרותו:

אבעי להו, הני שברא פרוהבישן שרי בפסחא אי לאו, מי אמרינן כיון

דדמיא כמעמא למיא שרי, או לאו הואיל דשמה שברא עלייהו אסורא, תיקו:

בעי מינה רב דנא מרב כדא, הני אינשי חופרא דגחלין דשכחי

תדיר בשתיית שכר מאי מצלי, אמר ליה הכי שמעינן מראש שכרי אפרים

דמצלי ותן שכר טוב, קרי ביה שכר טוב:

הדרן עלך פרק מותר במקח וממכר

היה ברחמים ציונות היום נים חגים היבשים אין להם חלק לע"כ. תינח
 ימים נחירים ונתולות יהיו. זה אינו בכל. תינח אין להם חלק לע"כ. והא חורין
 הארצות רק בלחוריקה. שהנשים יבשים ונלכר
 לנכד: שודדין. ונכ' מתני': אין בין ארצות
 נגמרח הלדלס"ם נלע"ו: הברית לשאר ארצות
 ענדו נזירין. נעלי הקונגרס: אלא שכרות בלבד:
 רס: לא לענין. כדתי' גמ': ותו ליכא והא איכא
 נפרק ראשון: יבשין. רחיצה. תנא ושייר.
 לילי האנשים הנחורין מאי שייר דהאי שייר.
 חק פרוהבישן: אין להם חלק לע"כ. ונפני שודדין. אי נמי רחיצה ושודדין בכולי עלמא
 שגורוין הווס ונזיר שודדין. איכא אף אם לא דמיא לאמיריקא אבל איכא.
 ורעיות כללהלן: אבל בשכרות עולה על כל הארצות שבעולם.
 חק דאין לך בית באמיריקא בלי י"ש ויין ושכר.
 ולא עוד שבכל הארצות שותין יינא טבא ובארצות הברית שותין יינא סרוחה
 בדכתיב וסרוחים על ערשותם. ושותין י"ש מרעלת בדכתיב השקיתני יין
 תרעלה. וכתיב את קובעת כוס התרעלה שתית מצית: תניא אמר רב חסין
 גזרו על משקין ולא גזרו על קני רובין. מאי קרא. אמר קרא וגם אני נתתי
 לכם חקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם. מתרגמינן ועבדו נזירין דלא
 תקנו ונימוסין דלא אתקימתון בהון. עבדו נזירין לכולם אבל לא לעצמן. מאי
 קרא. אמר קרא מיין ושכר יזיר ינזר לא כתיב כאן אלא יזיר. מכאן שכל
 הנזירים מוזרין לאחרים ואינן מוזרין את עצמם. ותניא נמי הכי. כל
 היבשין יבשין מלבד ולא מלגיו. תנו רבנן היבשים אילו האנשים שהחיה
 יחזקאל מעצמות היבשות בהבקעה כיון דעצמותיהן וגופיהן היו יבשים
 לפיכך נפה בהון אף נשמות יבשות ונשארן יבשים עד היום הזה. איני
 וחתניא היבשין יבשין מלבד ולא מלגיו. אין הכא נמי שנשארן יבשין
 מלבד: אמר רב שתיין היבשים אין להם חלק לעולם הבא שנאמר
 יבש כחרס כוחי מה חרס אין לו חלק לעולם הבא אף יבש אין לו חלק
 לע"כ. ואמר רב שתיין יבש מצוה לשבור עצמותיו דאיתא גזרה שיה
 כתיב

חק יבש נשבר. ונוכה שנוה לשבור עצמותיו: כתיב הכא יבש כחרס וכתיב התם כחרס
 יזרו ונשפטיך ליעקב. פי' יזרו מלשון יורה הנשנה. ואל"ת תינח מיתתי הג"ש מוקדם
 נחן: שאני ידכס. הענין: חק יבש כחרס וכתוב וכתוב
 חק נלע"ו: תפלת חק יבש כחרס וכתוב וכתוב
 עטא. חלק עם עין התם כחרס הנשבר: מה
 יתחלפות נפני שהן חרס נשבר אף יבש נשבר.
 מיונח חתה לה"ע: דרש רב שברן יבש מותר
 לקרעו כדג ומלגיו בעם הארין.
 מאי מלגיו כדתינא היבשים יבשים רק מלבד אבל
 מלגיו הן הטובים. ומלגן שיבש עם הארין. איתא
 וק"ל:

והנוסין

גזרה שיה נאמר כאן עם הארין ונאמר להלן יבשה
 הארין. ארין ארין לג"ש: ואמר רב שברן יבש ראוי להשליכו לבהמה דכתיב
 כחציר יבש כשם שחציר משליכין לבהמה כך יבש. תניא גזרו על י"ש
 יין ושכר ולא גזרו על קני רובין. תניא נמי הכי קני רובין מותרין לכל אדם
 ואפילו לחרש שומה וקטן ואפילו לישראל שנאמר יזרו משפטיך ליעקב:
 אמר רב חסין מיום שנגזרה גזרת פרוהבישן נתרבו הגנבין והחמסין והשודדין
 שודדי יום ושודדי לילה. ואין לך יום שלא ישמע מחמס ושוד. ואם יתארך
 הגזרה יתהפכו כל עמא דארצות הברית לרוצחין ושודדין בדכתיב ותמלא
 הארץ חמס. ואין לך יום שאין קללתא מרובה מחברתא: אמר מר. מיום
 שנגזרה גזרת פרוהבישן נתרבו הגנבין והחמסין והשודדין. מאי שודדין
 אמר רב טראספאי אילו הנכנסין בעצם היום בחנות או באפים ויושימו קני
 רובין מול פניהם ואומרים שאני ידכס. הובשין את האנשים ומוזיקין ביניהם
 וגזרין עליהן לכל יתריעה. ונמלטין באטא הממתנת עליהן ומקיימין
 הפסוק התעיה עיניך בו ואיננו. וכד אשכחי אח"כ להאטא מתהויה
 דגנובא הוה. ואית שודדין דאית להון אטא שלהן. כדכ שודדאי דאמר
 רב שודדאי לדידי אית תרי אמאין חדא פשוטא לכולה יומין והד
 שופרא לשכתא. אמרי ליה מאי קרא. אמר להו תפארת עמה ליום המנוחה:

רב נוראלי. כשמו כן הוא מלשון נור ועם והמוסיף ונוספין לו. חזון ר"ט דלנשי
הארץ: כסיל שוגה נחלתו. היינו המחזיר הנ"ל ונהזירין לשתות ונזה פנימין בכל יום
גרשמו: קורדייקוס.
והנה הנזה ונחיה יותר
מכשעור: ניכחונ ליה.
נקמיע: ישר והפוך.
ככלב שב על קאו על קאו
שב ככלב: אול סומקא
ולתי חורא. כל' אס
גרשמו היתא סומקא
יחזיר נתר חורא וכן
להפך:
מתני' כנגד שלוש
תפילת תפילת י"ח שלוש
פעמים י"ח כ"ד: פלגא
על פלגא. כדתנן כשרה
לחלוק. אכל לשליש
ולרביע לא שנוענו:
נכל. כלי להחזקת יין:
לעשות

דרובן מחזירין גרשמו. מתיב רב בוראי מכדי מחזיר
גרשמו מצוה היא וקומא לן אנשי ארצות הברית
פמורין מן המצות. אמר ליה רב השדא ממאי
דמצוה להחזיר גרשמו מאי קרא. אמר ליה רב
בוראי קרא לא ידענא. אמר ליה אנא ידענא. דכתיב
ככלב שב על קאו כסיל שוגה באולתו. ואמר רב
גרשמי מפני מה נתרבו הגיטין במדינת אמיריקא
מפני שכולן אחזתן קורדייקוס. ותנן מי שאחזו
קורדייקוס אומר כתבו גט לאשתי. מאי תקנתיה.
ניכתוב ליה ג' פעמים ישר והפוך ככלב שב על קאו ומעלי ליה. ואי לא
ניכתוב ליה אול סומקא ואתי חורא אול חורא ואתי סומקא:

מתני': הייב אדם להרגיל את עצמו ובני ביתו לשתות יין חמשים
וארבעה פעמים בכל יום. כנגד שלשה תפלות שאנו מתפללים
בכל יום. והמוסיף מוסיפין לו:

גמ': תנו רבנן מי דלא מסתייא ליה לזבין חמרא טבא ממדינות הים.
ימוג אלקהל בעמים או מי דבש פלגא על פלגא וישתה ויצא ידי
הובתו. אמר רב שתיין אנא שתית אלקהל הייה ולהט נורא כתנורא של
עבנאי. ואמר רב שתיין מאי דכתיב עת לבכות ועת לשחוק עת ספוד
ועת רקוד. עת לבכות בשעה שהנבל ריק. ועת לשחוק בשעה שהנבל
מלא. עת ספוד בשעה שהנבל ריק ועת רקוד בשעה שהנבל מלא.

לעשות לחיים. כל' לשתות יין וכן מדגרים ומניין שיעקב שמה יין שאל' ויעקב נתן
בני העלום עשה לחיים: ויצא לו יין וישת. לעשו. תימא. דוהא חזי רח' דיעקב שמה
יעקב הניא לו יין נשת.
שכרו: סתרי תורה. רב כדא אימר עת לבכות
דהאי עוגלא בסוסרא בשעת פרוהבישן ועת לשחוק
הוס: הדיוט קופד שלא בשעת פרוהבישן. עת
נראש. י"ש הדיוט כל' ספוד בשעת פרוהבישן ועת
י"ש רפה: רקוד שלא בשעת פרוהבישן:
דתינא

אמר רב שתיין מאי דכתיב
כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו
ושמרו לעשות. מאי ושמרו לעשות. לעשות לחיים.
ומנין שאברהם בעצמו שתה יין. שנאמר ומלכי צדק
היה

מלך שלם הוציא לו לחם ויין. אם לא הוה שתה לא הוה הוציא לו. ומנין
שיצחק שתה יין שנאמר ויבא לו יין וישת. ומנין שיעקב שתה יין שנאמר
ויעקב נתן לעשו וכו' ויאכל וישת. מתקיף לה מר יבשן ממאי דהאי וישת
משמע יין דילמא מים. אלא אמר לך רב שתיין מהכא. כתיב הלעיטני נא
מן האדם האדם ואין אדם אלא יין דכתיב אל תרא יין כי יתאדם. ומנין
שהשכטים שהיו יין דכתיב וישתו וישכרו עמו: ואמר רב שתיין לא נברא
האדם אלא לשתות יין. דתנן כי לכך נוצרת. לכך בגימטריא יין: ואמר
רב שתיין לעתיד לבוא כשהצדיקים יושבין ונהנין מסעודה של לויתן ושתו
גם י"ש יין ושכר. ואעפ"י שאין ראיה לדבר זכר לדבר איכא. דהאי
ספינתא דרבביה דמתקרי לויטן קימא לן דשותין בה י"ש יין ושכר: אמר
רב חמרא שמי' לי מבי אבוהי דבר סתרי תורה. מים שאל חלב נתנה. מים
בני' תשעים. הוא שאל י"ש חזק בן תשעים מדרגות. חלב נתנה. היא נתנה
לו י"ש פשוט בן ארבעים מדרגות כמספר חלב. ומתוך הי"ש
פשוט נרדם ויישן. ומינה ידעה דו"ש פשוט יפה לשינה
דקימא לן הדיוט קופץ בראש. אי הכי לימא דלא כתנאי.
דתניא

מתני' לצדק על הרעה. על ושבקה רעה. תפלת שאל. תפלת נשנת וי"ט הותרו רק
ענ הטיבה. כגון ושבקה הנאה ויולדת הים. יין עננים אלל י"ט וסבר לא הותרו רק נשנת
גזרת שיינה עברה. וי"ט וליכא נשוס תפלת
היינו גזרת פרוהבישן **מתני'** חייב אדם לברך שאל. וי"ט ללא פלוג:
שהקקה בסעוף שוננס על הרעה בשם וי"ט כיון דהותרה נהלא
עבר. לוינהיט וי"ט ויקלין חק בלודק:
בלע"ז: כרז בברך. לעיל עננס
פרק רביעי: נשנת פתלת שמנה עשרה שלוש
י"ט הותרה כיון וכו'. פעמים בכל יום. ואחר כל תפלה יאמר יהי רצון
דכו דתן יין סקרינטל: שבכות תפלת שמנה עשרה יבטל גזרת
יין שמנה עשרה:

גמ' נימא מתניתין דלא כרב שברן דאי כרב שברן הא אמר בשעת
פרוהבישן אין מברכין כלל על שום משקה חריפתא. אפילו תימא
כרב שברן. ורב שברן טעמא אחרינא אית ליה משום בוצע ברך. ותנא
דידן לית ליה משום בוצע ברך: אמר רב הכיתא כל היינים מותרין היין
מין נסך. מאי יין נסך. אמר רב כדא אילו יין שהממשלה גוזלת מהסוחרים
ביבשה ומהספינות בים ושופכין אותם בים או במדבר. ואמר רב כדא
ממשלת אמיריקא אכורי היא מפני ששופכת יינא טבא במדברא.
מאי קרא. אמר קרא כת עמי לאכזר כייענים במדבר. אל תקרי כייענים אלא
כיינים במדבר: ואמר רב כדא ממשלת אמיריקא שופכת דמים מפני שיוין
איקרי דם שנאמר כבם כיון לבושו וכדם ענבים סותו: ויתפלל תפלת שמונה
עשרה ג' פעמים בכל יום: אמר רב יינא בשבת וי"ט אין צריך להתפלל
תפלת שמונה עשרה מפני שבשבת וי"ט הותרה היין לקידוש ולהבדלה. וא"כ
יהי תפלתו תפלת שוא: היין מין נסך: אמר רב כוראי השתא בזמן הזה
אין יין נסך. דהנה עובדא בתרי סוחרין חד זקן וחד צעיר עבידי מסחר
בהדיהו. אמר הצעיר להזקן נזיל ונישתי יין להצלחה בהחנות מעכר
לרחוב. אמר ליה הזקן והלא בעל החנות גברי הוא והיין שלו יין נסך.
אמר ליה אף על פי כן נזיל ומבטחני שאין היין שלו
נסך. ואם יהי יין נסך לא נשתה. נכנסה אמר הצעיר להחנותי
הב

יין מלכות רב. הנייה רב יינך ויין ונא הדדי **ענוש** יענש. פל נקודם ללו גדיני שונים
נעשו: וינא היינך ייין נשתיה. וייבתים הלילה עכ"ל. ותיינא חולאי לא יענשו גדיני
זאת ננסה היבשה:
ענוש יענש. ללו גדיני הב לן יינא טבא. אמר ההנוני
שונים הלילה: הלז ליינא. חזרת פרוהבישן ללו
חנס: כדרג בתין. לעיל דגא דמלכותא ללא דין
גבילי פרק ג': בעינא נסך. אמר ליה ההנוני
בתו כל מיני יין אית בהנותי אבל
יין נסך ליתא. אמר הצעיר

להזקן האם לא אמרתי לך שבחנות זו ליתא יין נסך: אמר רב שברן. רב
מלך ויין חד היא שנאמר ויין מלכות רב. ואמר רב שברן אין ישועה באה
לישראל אלא על ידי שתיית יין שנאמר ויבא המלך והמן לשתות. רב שתיין
אמר אין ישועה באה לישראל אלא ע"י שתיית תרי זימנין שנאמר והמלך
והמן ישבו לשתות ונאמר ויבא המלך והמן לשתות: אמר רב המרא לעתיד
לבוא יבטל גזרת פרוהבישן שנאמר ושבתי את שכנות ישראל וכו' ונטעו
כרמים ושתו את יינם: ואמר רב המרא מאי דבתיב ויין ענושים ושתו. צפה
עמוס ברוח קדשו באהרית הימים שעתידין לגזור גזרת פרוהבישן. ניבא
ואמר ויין ענושים ושתו. ומפני מה נקראין יין ענושים מפני שכל השותה
אותן ענוש יענש: ואמר רב המרא לעתיד לבוא שקלינן יינא חנם. שנאמר
ואשר אין לו כסף לבו שברו בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב. הניחא יין. חלב
למאי. כדרב שתיין דתניא רב שתיין עירב יין בחלב ושתה משום דבתיב
שתיית ייני עם חלבי: ואמר רב המרא לעתיד לבוא ישתו היבשים בעל
כרחן. שנאמר ותשקו את הנזירים יין. מי המה הנזירים הוי אומר אילו
היבשים. ההוא הנמונא דפרוהבישן אשכח לרב שתיין דהוה קאי ומוריק
בקביק יין שרף לתוך גרונו. אמר ליה ולא שמיך לך דאסירי בשתייה. אמר
ליה לאו כהן אנא ושרי לי. אמר ליה מינה לך הא. אמר ליה קרא בתיב. ויין
לא ישתו כל כהן. א"ל א"כ גם אנא לאו כהן הב לי למעוסי. יהיב ליה:

אתמר

בתי ורזת. בתי וסקין: ומהשלות. רשיות. טומאה הותרה בלילה. פי' הקונדס תנא לייסענס בלע"ז: טוואה הותרה בלילה. קרי לפרוהבישן טוואה וכו'. תינא. חווא' תנא קרי לגזרת פרוהבישן טוואה כי הוק פרוהבישן צרעת היא וטמא טמא יקרא: האי גלגל. שונד על חיק יינא: צויתא דנורא. יין שרף לנן כל' דמתחי לשונד שהספינה יולכת יין שרף לפיכך טונע את הספינה: עלמא תתא. עולם התחתון: חונטערוועלט בלע"ז: ונתני

תנא קרי לגזרת פרוהבישן טוואה כי הוק פרוהבישן צרעת היא וטמא טמא יקרא: האי גלגל. שונד על חיק יינא: צויתא דנורא. יין שרף לנן כל' דמתחי לשונד שהספינה יולכת יין שרף לפיכך טונע את הספינה: עלמא תתא. עולם התחתון: חונטערוועלט בלע"ז: ונתני

אתמר מפני מה לא החזיקו עמא דארצות הברית הק פרוהבישן. מפני שגזרו על כולן על י"ש יין ושכר. ואם גזרו על הדא הוהין מסתפקין בתרתי אידך. ואפילו אם גזרו על תרתי הוהין מסתפקין בחדא אידך. אבל הני קונגראי טפשיא גזרו על כולן והצבור אינן יכולין לעמד בהן וקימא לן טומאה הותרה בצבור. והיינו דאמר מר תפסת מרובה לא תפסת. תפסת מועט תפסת: אמר רב בוטלגאי מקדמא דגזרתא מלכותא דאמיריקא הוה מתכנסא אלפי מיליונין סלעין בשתא מבעלי בתי מרוח מההרשאות דיהבו לתון למכר י"ש יין ושכר. וכספא נתרבו כל שתא באוצר דמלכותא. ועמא דאמיריקא הוהין חיון ובריאין ובעינין מאירין. ולא נשתמע פרץ וצוחה ברחובותינו. ועכשיו כספא מאוצר דמלכותא מתחלקת לתמנונין להגמונין לשומריין לחופשין לשומריין. שומרי חופי ימא שומרי הגבולין גבולי קנדה ומקסיקא וכו' והני שומריין קטלין כל יומא אינשי וכו'. ומוכעין ספינות דמתחוי לתון שטענין י"ש בגבהון: אמר רב ספיקוי אשתעו לי נחותי ימא האי גלא דמטבע לספינתא מתחוי כי צוציתא דנורא חיורתא ברישא: ואמר רב ספיקוי מקדמא דגזרתא הוה לן חד עלמא. ועכשיו תרי עלמין עלמא עילאה ועלמא תתאה: דרש רב בוטלג. ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך כלל. ביין ובשכר פרט. ובכל אשר תשאלך נפשך חור וכלל. אין בכלל אלא מה שבפרט. מה הפרט מפורש יין ושכר. אף כל אשר תאוה נפשך ואשר תשאלך נפשך יהיו יין ושכר. ונתתה הכסף בגללן:

מתני'

מתני' סווד לגבילת. כמו קנדל ומוקסיקא. וכך היה נוהג להת. נראה דתנא דין גריס וכו': שבע זיונין. ג' ופרש טעמא: וכך היה שותה תחת וכך היה נוהג לל"כ ושורין ככר ג'".

ועינרין הנזול וככר גידס והשונרין חונס יודעים שספון י"ש.

גמ' שבע על השלחיוכס. על החטאות שגזרו פרוהבישן קידס שתי פעם יין: פעמים צום יבתי עכשיו שבע פעמים: שבע צום הללתיך. כי השותה ונכרך ונותן כלל וסנה להצורא: ברכת ויעין חתום. אשר לא חנו: ועל כל להת ולחת ונכרך שבע ברכות. ברכת נשואין: טעמא דרב כדא עדיף. דו"ט שתיית עדיפין וכו'.

שנוכרתין

בברכות דנשואין: אמר רב שברן נהירי לי טעמא דרב יינא יותר מכולהון. דאע"ג דמנה רק עד שבע אבל השתיות המצרפות מגיעין תלתין ושיתא. ביצה. היה מונה אחת אחת אחת חרי תלתא. אחת ושתיים תלתא. אחת ושלוש ארבע אחת וארבע המשא. אחת וחמש שיתא. אחת ושש שבע. אחת ושבע תמניא. חרי תלתין ושיתא כמנין שתי פעמים ח"י. חיי עוה"ז והיי עוה"ב. רב שתיין אומר לי נהירי טעמא דרב כדא דעדיף מכולהון. והחזיקו שבע נשים באיש אחד. ועל כל אחת ואחת מברך שבע ברכות. נמצא בכולהון מ"ט ברכות. אמרי דבי רב סלוגאי מסתברא דטעמא דרב כדא עדיף: אמר רב שתיין מיום שנגזרה פרוהבישן תקעתי דירתך סמוך לגבול קנדא ואיני יודע ומרגיש כלל מהגזרה: דרש רב חמרא מאי דכתיב משא

שנייה בדין. נהנה בלחם ונמנויה. כדמיה. כאנשי יבש גלעד. ותינוח והלא כתיב הכרי
 ופרקו לעיני ר' ופרקו קרי לא ספיקא: אין גלעד וק"ל הכרי זה יין שרף כדתין
 כחושבנא דדין. לילה גמי' משא דומה. אלי קורא משעיר
 היין. ליל גמי' יין: אל שומר מה מלילה שומר מה
 תקרי פסל ללא פלסל. מליל. דומה זו גזרת פרוהבי-
 לעפ"י שכותבין פלסל שן שמוכרחין לדבר בלחש
 נשין ולא נסיון אף תנא וידממה. קורא משעיר. זה
 דין ליעלו הוא ולאו ינחין נין שן לסין:
 פלסל גלעד: נקבוקי ויבכית: פסל ונוס. רנ
 יינא לינו צריך לאל תקרי כי פסל גלעד: הוה
 הניח: שתי נשית דחושבנא דדין כחושבנא
 תענו. ונוס שחולין דדין. אמר שומר ישראל. אתא בקר. יבא גאולה
 וייענו שונות: לצדיקים העמלים בעד כל שתיה ושתיה. וגם לילה
 לרנ יהי להרשעים היבשים כאנשי יבש גלעד: ועוד
 דריש רב חמרא. מאי דכתיב יבשו כל עובדי פסל. אל תקרי פסל אלא פלסל.
 כיון דלית י"ש יין ושכר אינן צריכין לבקבוקי וזוכית. מה יעשו עכשיו אלו
 העובדין בבתי פקטוראות מכלי זכוכית. יחזרו על הפתחים לבקש נדבות
 ויבשו ויכלמו. רב יינא אמר פסל ממש. וחבי קאמר. יבשו כל עובדי הביתות.
 כיון דלית י"ש יין ושכר אינן צריכין להביתות. והעובדין הביתות יחזרו על
 הפתחים לבקש נדבות ויבשו ויכלמו. ורב חמרא אמאי לא אמר כרב יינא
 פסל ממש. אמר לך הביתות נצרכין גם עכשיו בשביל דגי מלוהים ולביכוש
 קישואין ודלועין. ורב יינא אמאי לא אמר כרב חמרא. אמר לך בקבוקי
 וזוכית צריכין עכשיו ביותר כדתניא עכשיו בעת פרוהבישן אין לך אדם
 בלא בקבוק בכים אחוריים: בין למר ובין למר דאמרי שעכשיו יחזרו על
 הפתחים לקבל נדבות. כיון דצריכין גם עכשיו להביתות ולבקבוקי וזוכית.
 וקשיא אתרווייהו. קשיא: אמר רב שתיין בשבת יוחר כל אדם לשתות יותר
 מכל יומי דשבוע משום דמלת שבת ר"ת הוא. שתיה בשבת תענוג. וכן הלכה:
 תנן

לרב יינא. לעיל נפרקין: מתני' הסלונים. כן גמי' יין. וז"ל תחם נאור ונוס נמורה
 גמי' חס' : נהדר לפני ולפנים. נהדר תחתה. יינא ולא יין. וז"ל דמיס ג"כ
 אחוריים: שהשער ירה. וישנועיתו יין שרף כדתניא
 ונוס עינא גיטא: תנן אם אתה עושה כן אשריך
 גמי' סרנים וסלונים. וטוב לך. כן בנימטריא יין.
 יחזקאל ג' ו': יסנו אחרי. נהדר אחוריים:
 סרנים. תרנוס וייהין לך. אשריך בעה"ז וטוב לך
 סירוס: סלון ונוחליר לעה"ב. מסייע ליה לרב יינא
 וקון ונחליר פסיק דאמר טעם לשתיית שבע
 נחזקאל כ"ח כ"ד משום אחת ואחת וכו' עד
 ונוחליר: וזא דבר אנפין. אחת ושבע הרי כולן ל"ו
 חלל הדא נחליפין גלעד: מספר תרי זימנין ח"י היי העה"ז והיי העה"ב:
 פורה דרכתי לגדי. משמע מתני': הסלונים תקעין מסחרם בחדר לפני ולפנים.
 שניך לשתות ביחידות: לא מפני שמתיראין מהשוטר אלא משום
 חלצת שהשוטר ירא לשתות בפרהסיא:
 גמי': מאי סלונים. אמר רב שתיין בתי מרוח. ואמאי קרי להן סלונים
 על דרך הכתיב סרבים וסלונים. מאי סרבים. צפה יחזקאל שבאחרית
 הימים עתיד לעמוד גזרת פרוהבישן והסלונים יסבו לאחור. אמר ואתה כן
 אדם אל תירא מהם ומדבריהם כי סרבים וסלונים איתך. כלומר עוד יבקשו
 ממך להקים סלונים בפומבי ולא תהי' עוד נחבא אל הבליים. תחת אשר
 עכשיו סלון ממאיר וק"יין מכאיב יהיו סרבים להקים סלונים לעיני השמש:
 אמר רב שכרן כלל גדול אמרו חכמים. כל מקום שנאמר יין איני אלא י"ש.
 וי"ש זה יין שרף. וזא היא רזא דבר אנפין: ואמר רב שכרן. כשם שאמרו
 מצוה לשתות בפורים בלהקת חברים כך מצוה לשתות בכל ימות השנה
 ביחידות. בפורים מהו נאמר הפיל פור. ובכל ימות השנה נאמר פורה דרכתי
 לכדי. ונאמר וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש. אם
 תשתה התירוש בדד תהי' בטח. ואמר ר"ש לא ירדו מלאכי השרת לאכרתם
 אלא בשביל יין. הוא אמר כי על כן עברתם והם אמרו כן תעשה. כן בג' יין:
 אמר